

Pidovski duet

Horvat in Lah – "tajkuna", ki sta ušla vsem vojnam

**Primož
Cirman**

Zivljenje ima nenavaden smisel za humor. Pred državnim zborom, kjer so lastniki nepremičnin, ki nasprotujejo uvedbi davka na zemljišča in hiše, včeraj mahali s peticijo, stoji stolpnica TR3. Njen lastnik je Igor Lah. Temu je samo v zadnjih letih očitno na popolnoma zakonit način v Luksemburg in na Ciper uspelo preleteti za okoli četrtilijarde evrov premoženja, ki je zraslo iz lastniških certifikatov. To je približno petdeset milijonov evrov več od načrtovanega izkupička države od uvedbe novega davka.

Statistično zelo verjetno je, da je vsaj kdo od 58.000 podpisnikov peticije nekoč svoj certifikat vložil v poslovni sistem Aktiva, ki ga je ustanovil Darko Horvat. Od obljube »tisoč mark za certifikat« je ostala le prazna stečajna masa družbe CG Invest, nekoč znane pod imenom Aktiva naložbe. Banke upnice z NLB na čelu so vanjo prijavile za sto milijonov evrov terjatev. Še 170 milijonov evrov je CG Invest očitno nepovratno »posodil« trem nizozemskim družbam, povezanim s Horvatom.

Ko so protestniki jeseni lani jezo usmerjali v Šrota, Bavčarja in Kordeža, ki so jim banke že več let pred tem pretrgale lastniške mreže okoli Laškega, Istrabenza in Merkurja, je bil kapital Horvata in Laha že zdavnaj na varnem. Spravljen pod okrilje težko izsledljive mreže podjetij iz držav, kjer so davki precej nižji. Če so Šrot, Bavčar in Kordež prehodili pot od »naših« menedžerjev do »tajkunov«, sta Horvat in Lah pravzaprav hodila v nasprotno smer. Nekoč divja kavboja pidovskega Divjega zahoda, pozneje oklicana za barona, sta danes skoraj že ugledna poslovneža ali celo donatorja.

Zakaj je Horvatu in Lahu uspelo? V nasprotju s Šrotom, Bavčarjem in Kordežem sta bila precej bolj potrpežljiva in pre-

metena. Temelje njunih imperijev sta postavila več let pred prvimi menedžerskimi odkupi, ki so vzbudili pozornost javnosti. Ta se je v devetdesetih letih raje kot z natančnejšim spremljanjem lastniške razdelitve nekdanje družbene lastnine ukvarjala s približevanjem EU, Depalo vasjo in »kulturnim bojem«. Ko so Šrot, Bavčar in Kordež šele pletli mreže, sta bila Horvat in Lah že v zadnji fazi priprav na selitev na tuje. Če so prvi trije svoj trenutek dočakali šele v aktualnem tisočletju, je bilo okno priložnosti za Horvata in Laha skoraj na

stežaj odprto več kot desetletje.

In prav v tem je temeljna razlika med Šrotom, Bavčarjem in Kordežem, ki so že bili obsojeni na prvi stopnji ali že prestajajo zaporno kazen, in pidovskim duetom Horvat-Lah. Prvi trije so bili posledica spleta okoliščin: duha nacionalnega interesa, ki je s pomočjo 57 poslancev ušel iz steklenice piva, zamenjave oblasti, političnih podmiznih dogovorov, konjunktura in nedela regulatorjev. Horvat in Lah sta bila prej neposredna produkta samega sistema, s pomanjkljivo zakonodajo odprtega za nove brezkompromisne fante. Ti so še pred avtocestnim programom in TEŠ 6 pokazali, kako je državo s politiko izvršenih dejstev mogoče prehitevati po desni. Obenem Horvata in Laha drugače kot Šrota, Kordeža ali mariborsko nadškofijo ni nikoli odneslo. Z dobrimi zvezami v jedru »leve« politike, ki se je razglašala za socialno, sta dobršen del časa ostajala pod radarjem, če odštejemo zgodbe o izčrpanju družb, ki sta jih privatizirala. Predvsem za Horvata se zdi, da je še danes nedotakljiv.

Največji dosežek Horvata in Laha tako ni, da jima je uspelo več deset tisoč malih delničarjev spremeniti v nekakšno posebno podjetje (»Special purpose vehicle«) za akumulacijo lastnega kapitala. Ne, največja zmaga Horvata in Laha je, da kljub temu njunih obrazov nikoli ni bilo na plakatih protestnikov. Ti so lani prav pred Lahovo stolpnico TR3 vzklikali, da ne bodo plačevali »njihove« krize, ki jim v zadnjih mesecih na veliko izstavlja račune. ✕

Ce so Šrot, Bavčar in Kordež prehodili pot od "naših" menedžerjev do "tajkunov", sta Horvat in Lah pravzaprav hodila v nasprotno smer. Nekoč divja kavboja pidovskega Divjega zahoda, pozneje oklicana za barona, sta danes skoraj že ugledna poslovneža.